

Κάντο Χενεράλ

Ο ύμνος στην ελευθερία των λαών και την ειρήνη, το θρυλικό «Κάντο Χενεράλ», ένωσε τη μουσική του σπουδαίου μας δημιουργού Μίκη Θεοδωράκη με τους στίχους του Χιλιανού νομπελίστα ποιητή Πάμπλο Νερούδα .

Σταθμός του συνθετικού έργου του Μίκη Θεοδωράκη, το «Κάντο Χενεράλ» (Γενικό τραγούδι), ορατόριο σε 13 μέρη, γραμμένο για δύο σολίστ τραγουδιστές, μεικτή χορωδία και δεκαπενταμελή ορχήστρα (2 πιάνα, 3 φλάουτα, 3 κιθάρες, ένα κοντραμπάσο και έξι κρουστά), συγχωνεύει με τον πιο δημιουργικό τρόπο στοιχεία της λατινοαμερικάνικης και ισπανικής μουσικής με την ελληνική μουσική παράδοση.

Το «Κάντο Χενεράλ» μελοποιήθηκε από τον Μίκη Θεοδωράκη, το 1972, στο Παρίσι. Ο Πάμπλο Νερούδα, που ήταν την εποχή εκείνη Πρέσβης της Χιλής στη Γαλλία, ήταν παρών στις πρώτες πρόβες του έργου, που έγιναν σε παρισινό στούντιο. Ένα χρόνο αργότερα, το 1973, το έργο προγραμματίστηκε να παρουσιαστεί στη Χιλή, σε μια συναυλία αφιερωμένη στον αγώνα του ελληνικού λαού κατά της δικτατορίας στην Ελλάδα, παρουσία του Σαλβαδόρ Αλλιέντε και του Πάμπλο Νερούδα. Η συναυλία αυτή δεν έγινε ποτέ, αφού το πραξικόπημα του Πινοσέτ αιματοκύλησε τη Χιλή, ο Νερούδα «έφυγε» και το έργο παρουσιάστηκε με τεράστια επιτυχία σε πολλές χώρες ανά τον κόσμο και στην ελεύθερη Ελλάδα, το 1975, σε συναυλίες αφιερωμένες στη μνήμη του Αλλιέντε, του Νερούδα και στον αγωνιζόμενο λαό της Χιλής, που πέρασαν στην ιστορία.

Αποσπάσματα / διασκευή από το δημοσίευμα

[«Το μεγαλειώδες «Κάντο Χενεράλ» ξετυλίγει την ιστορία του στο Ηρώδειο», iNews](#)

Ακούστε/παρακολουθήστε σύντομα αποσπάσματα:

<http://www.youtube.com/watch?v=7oqIEli2PvU>

<http://www.youtube.com/watch?v=Z8JJh3hf8m8>

Ασκήσεις

1. Το *Κάντο Χενεράλ* του Χιλιανού νομπελίστα ποιητή Πάμπλο Νερούντα (1950), που μελοποίησε ο Μ. Θεοδωράκης το 1972, θεωρήθηκε ο ύμνος στην ελευθερία και στην ειρήνη των λαών. Μπορεί, κατά τη γνώμη σας, ένα συμφωνικό έργο, όπως αυτό, να γίνει παγκόσμιο σύμβολο για την ελευθερία;
2. *Γράφω για το λαό και ας μην μπορεί να διαβάσει την ποίησή μου με τα απλοϊκά του μάτια*, έλεγε ο Νερούντα. Βοηθάει η μελοποίηση στην προσέγγιση της ποίησης; Να αναφέρετε παραδείγματα από την ελληνική μελοποιημένη ποίηση.
3. Η εναλλαγή επικών και λυρικών θεμάτων που μουσικά εκφράζονται με εναλλαγές στη μουσική κλίμακα και στη συμβολή εγχόρδων και κρουστών προσδίδει στο έργο ένα ιδιαίτερα πομπώδες ύφος, ενώ παράλληλα φαίνεται σαν να σκιαγραφεί με εξαιρετική ευαισθησία τις πιο λεπτές συναισθηματικές αποχρώσεις. Συμφωνείτε με τη διαπίστωση αυτή; Προσπαθήστε, με πλαίσιο αναφοράς τα παραπάνω, να περιγράψετε τη δική σας μουσική εμπειρία από το έργο αυτό.
4. Αναζητήστε σε έντυπες ή ηλεκτρονικές πηγές πληροφορίες για την *Ωδή στη Χαρά* του Σίλερ (1785). Όπως διαπιστώνουμε, μελοποιήθηκε το 1824 από τον Λούτβιχ βαν Μπετόβεν, ο οποίος την ενέταξε ως τελευταίο μέρος στην *Ενάτη συμφωνία* του. Υιοθετήθηκε ως Ύμνος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και από τη ναζιστική Γερμανία και την Ιαπωνία και έγινε εθνικός ύμνος πολλών δικτατορικών καθεστώτων. Εξετάζοντας αυτές τις χρήσεις, ένας Αργεντινός μουσικολόγος κατέληξε στη διαπίστωση: *Είτε η μουσική γλώσσα δεν έχει ηθική, είτε εκφράζει μια ηθική που συμπεριλαμβάνει και τους τυράννους!* Συμφωνείτε με αυτή την άποψη; Ακούστε την *Ωδή στη Χαρά*. Τι αισθήματα σας προκαλεί;

 ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ